

JEŽIŠ PRISTÚPIL, VZAL CHLIEB A DÁVAL IM; PODOBNE AJ RYBU.

biblický komentár otca Alberta Maggi, OSM, zdroj: www.studibiblici.it, [video](#)

Jn 21, 1-19

1 Potom sa Ježiš znova zjavil učeníkom pri Tiberiadskom mori. A zjavil sa takto: 2 Boli spolu Šimon Peter, Tomáš nazývaný Didymus, Natanael z Kány Galilejskej, Zebedejovi synovia a iní dvaja z jeho učeníkov. 3 Šimon Peter im povedal: "Idem loviť ryby." Povedali mu: "Pôjdeme aj my s tebou." Išli a nastúpili na loď. Ale tej noci nechytli nič.

4 Keď sa už rozodnilo, stál Ježiš na brehu; ale učeníci nevedeli, že je to Ježiš. 5 A Ježiš sa ich opýtal: "Deti, máte niečo na jedenie?" Odpovedali mu: "Nemáme." 6 On im povedal: "Spustite sieť z pravej strany lode a nájdete." Oni spustili a pre množstvo rýb ju už nevládali vytiahnuť. 7 Učeník ktorého Ježiš miloval povedal Petrovi: "To je Pán." Len čo Šimon Peter počul, že je to Pán, pripásal si šaty - bol totiž nahý - a skočil do mora. 8 Ostatní učeníci prišli na lodi, lebo neboli ďaleko od brehu, len asi dvesto laktov a sieť s rybami ťahali za sebou.

9 Keď vystúpili na breh, videli rozloženú pahrebu a na nej položenú rybu a chlieb. 10 Ježiš im povedal: "Doneste z rýb, čo ste teraz chytili!" 11 Šimon Peter šiel a vytiahol na breh sieť plnú veľkých rýb. Bolo ich stopäťdesiattri. A hoci ich bolo toľko, sieť sa nepretrhla. 12 Ježiš im povedal: "Podťe jest!" A nik z učeníkov sa ho neodvážil spýtať: "Kto si?", lebo vedeli, že je to Pán.

13 Ježiš pristúpil, vzal chlieb a dával im; podobne aj rybu. 14 To sa Ježiš učeníkom zjavil už tretí raz od svojho zmŕtvychvstania.

15 Keď sa najedli, Ježiš sa opýtal Šimona Petra: "Šimon, syn Jánov, miluješ ma väčšmi ako títo?" Odpovedal mu: "áno, Pane, ty vieš, že ťa mám rád." Ježiš mu povedal: "Pas moje baránky." 16 Opýtal sa ho aj druhý raz: "Šimon, syn Jánov, miluješ ma?" On mu odpovedal: "áno, Pane, ty vieš, že ťa mám rád." Ježiš mu povedal: "Pas moje ovce!" 17 Pýtal sa ho tretí raz: "Šimon, syn Jánov, máš ma rad." Petra zarmútilo, že sa ho tretí raz spýtal: "Máš ma rád?" a povedal mu: "Pane, ty vieš všetko ty dobre vieš, že ťa mám rád." Ježiš mu povedal: "Pas moje ovce!" 18 Veru, veru, hovorím ti: Keď si bol mladší, sám si sa opásal a chodil si, kade si chcel. Ale keď zostarneš, vystrieš ruky, iný ťa opáše a povedie, kam nechceš." 19 To povedal, aby naznačil, akou smrťou oslávi Boha. Ako to povedal, vyzval ho: "Poď za mnou!"

V Jánovom evanjeliu posledné stretnutie učeníkov s Ježišom na tejto zemi, sa uskutočňuje pri Tiberiatskom jazere. V tomto evanjeliu je to práve tretí krát, čo evanjelista umiestňuje činnosť Ježiša práve na toto miesto. Podobne, ako sa v prvých dvoch prípadoch jednalo o eucharistický kontext (chlieb a ryby, obraz Eucharistie), tak je tomu aj tento tretí krát.

Evanjelista predstavuje sedem učeníkov, ktorí sa rozhodnú ísť loviť ryby. (Číslo sedem symbolizuje totalitu¹, teda akoby sa Ježiš zjavil celej komunite – všetkým učeníkom).

(Ježiš) Zjavuje sa učeníkom ktorí sa namáhali celú noc a nechytli nič. Ježiš na inom mieste hovoril „príde noc, keď nikto nebude môcť viac (niečo) robiť“ a tiež „bezo mňa nemôžete nič urobiť“.

Nepoznaný Ježiš ich znovu posielal loviť a tento krát je lov hojný. Ako sa blížia k brehu, nachádzajú Ježiša – a teraz je jasné že ho spoznávajú, pretože Ježiš sa ukazuje s rozpoznávacím znakom, ktorý ho robí poznateľným a to je služba. Pripravil im chlieb a ryby.

Evanjelista používa v texte tie isté výrazy, ktoré sú v iných evanjeliách použité pre Eucharistiu. Ježiš zoberie chlieb a dá ho učeníkom; teda toto je obraz Eucharistie – pokrm (jedlo) ktoré vracia silu, vracia silu ktorú pri námahe učeníci stratili, a odovzdáva novú (ďalšiu) silu.

Druhá časť nedeľného evanjelia je naopak „vyrovnávanie účtov“ medzi Petrom a Ježišom.

„**Keď sa najedli**“, teda nejedná sa len o obyčajný obed, evanjelista predstavuje Eucharistiu. A hľa jej efekt – pôsobenie: Ježiš sa obráti na Šimona – Petra a pýta sa ho: „**Šimon syn Jánov...**“, výraz „syn“ znamená „učeník“ pretože aj Peter bol učeníkom Jána Krstiteľa „**...miluješ ma viac ako títo?**“

¹ plnosť

Peter chce byť vodca skupiny a teda Ježiš sa ho pýta „aké máš tituly, aké poverenia (odporúčania) ktoré by ťa oprávňovali byť lídrom skupiny? Miluješ ma viac ako ostatní?“ A Peter odpovedá „**áno Pane**“, ale neodpovedá na Ježišovu otázku. Pre slovo „milovať“ evanjelista použil sloveso „agapao“, čo znamená bezpodmienečnú lásku, lásku zdarma. Peter nemôže odpovedať afermatívne² a povie: „**áno Pane ty to vieš...**“ evanjelista pre Petrovu odpoveď –sloveso „milovať“, použije slovo „fileo“, čo znamená „mať rád“ - používa sa pre vyjadrenie vzťahu priateľstva.

Ježiš prijíma to, čo apoštol môže dať a hovorí „**Pas ...**“, čo znamená – daj pastvu, postaraj sa aby bolo čo na jedenie - „**moje baránky**“. V stáde baránky predstavujú najslabšiu časť, sú najzraniteľnejšie. A Ježiš sa vracia s otázkou: „**Hovorí mu znovu druhý krát: Šimon syn Jánov, miluješ ma?**“. V tomto prípade sa Ježiš vyhýba porovnaniu. Prvý krát sa pýtal – *miluješ ma viac ako ostatní?* Teraz sa pýta jednoducho či ho miluje.

Ako odpovedá Peter? „**Áno Pane**“, nemôže však povedať že ho miluje, „**ty vieš že ťa mám rád...**“. V poriadku – Ježiš odpovedá „**Pas moje ovce.**“ Význam slovesa „pas“ je - „spravuj, ochraňuj moje ovce“³. V prvom prípade boli spomenuté baránky v tomto druhom ovce.

Ježiš mu hovorí aj tretí krát – číslo tri spôsobuje chudákovi Petrovi fibrilácie⁴, lebo mu pripomína kikiríkatie kohúta a svoje zapretie - „**Šimon syn Jánov máš ma rád?**“. Dva krát sa ho pýtal či ho miluje a Peter vždy odpovedá mám ťa rád. Teraz tretí krát sa Ježiš pýta „máš ma rád?“ a **Peter** – (prvý krát evanjelista v tejto hlave použije slovo „Peter“ - ktoré je jeho prezývkou a označuje jeho tvrdohlavosť a pripomína to, čo ho viedlo k zrade) „**sa zarmútil.**“

Konečne! Tá bolesť ktorá v momente zapretia Ježiša chýbala, sa teraz pri spomienke na zapretie dostaví. A hovorí: „**Pane ty vieš všetko...**“ – hovorí učeník ktorý si myslel, že sa pozná lepšie ako ho pozná Ježiš, keď na Ježišove slová „*túto noc ma všetci opustíte.*“ Peter odpovedal „*aj keby ťa všetci opustili ja ťa neopustím.*“

Teda konečne uznáva že ho Ježiš pozná: „**Ty poznáš všetko a vieš že ťa mám rád.**“ Ježiš odpovedá „**Pas moje ovce.**“ Evanjelista použije sloveso „pas“ z prvej odpovede a „ovce“ z druhej, aby bolo jasné, že sa jedná o celé stádo. Je len jeden spôsob ako dokázať Ježišovi lásku – zabezpečiť život, dať život stádu. Život sa stádu odovzdá len tak, že sa daruje ten svoj.

Preto Ježiš na záver hovorí: „**V pravde, v pravde ti hovorím**“ jedná sa o veľmi dôležitú výpoveď, „**keď si bol mladý sám si sa opásal a šiel si kam si chcel; keď zostarneš vystrieš ruky a iný ťa opáše a povedie ťa kam nebudeš chcieť.**“

Ježiš jasne hovorí o ukrižovaní. Keď odsúdený musí vystrieť ruky aby „objal“ nástroj utrpenia a niesol ho na miesto výkonu trestu, zviazaný, opásaný – vedený tam kde nechce byť vedený. Avšak ani táto smrť nebude prehra. Verš končí „**to povedal aby naznačil akou smrťou oslávi Boha.**“

Teda keď sa láska ukazuje darovaním života, nikdy sa nejedná o prehru, ale o oslavu Boha.

Na konci konečne prvý krát, keď Peter už vie, čo znamená nasledovať Ježiša, že sa nejedná o slávu, kariéru a úspech, Ježiš mu hovorí: „**Nasleduj ma.**“ To čo mu Ježiš nepovedal pri prvom stretnutí, konečne mu to povedal teraz.

Avšak bude ho Peter nasledovať? To budeme vidieť v nasledujúcej časti evanjelia.

Voľný preklad: Martin Slíž
Poznámky pod čiarou: tím DC

² kladne

³ V slovenskom preklade je vždy použité slovo „pásť“. V talianskom preklade sú použité dva odlišné výrazy. „pascola a pastura“. V prvom prípade sa jedná o postaranie sa o dobrú pastvu – jedlo, v druhom o ochranu

⁴ Chvenie? Búšenie srdca?